

Lap: *Magyar Nemzet*
 Megjelent: *1948. AUG. 8.*

16 Blaha Lujza rácsos kis kapuja

Ezt a címet adta egy kis interjúfelének a század első évtizedében, a nagy magyar író: a fiatal Móricz Zsigmond.

Ez a beszélgetés egy másik beszélgetés eredménye volt, amelyet Tóth Imre, a Nemzeti Színház akkori igazgatója folytatott az íróval. Új darabjának, a „Sári bírő”-nak címszerepéről volt szó.

— Bizza a szerepet Blaha Lujzára.

Móricz Zsigmondnak megdobbant a szíve az örömteljes megpetéstől:

— Ha ő vállalja... én boldogan...

— Menjen csak át hozzá, már olvassa a darabot. Itt lakik szemben, az Emke felett.

Az író azonnal átsietett. Hát amint felment a lépcsőn, balra a második ajtó előtt olyan „félrács” kiskaput talált, amelyet falun a tyúkok, a csibék és a kismalacok ellen akasztanak a konyhaajtóba.

„Muittszázadvégi, selyemmel behúzott szalon, amit a Munkácsy-képeiről úgy ismerünk, amilyenért kútbaugrással fenyegettek nagyanyáink, ha meg nem vették nekik hozományba, a mennyezetig érő nagy tükrrel. Egy pillanat — és megjelent egy feketébe öltözött fürge kis öregecske úrasszony, bodrosra zilált dérezüstös frufrúval és pici száján édes mosollyal.

— No, jöjjön csak édes gyermekem, jöjjön csak, kedves fiam, üljön ide szépen, meséljen magáról, kicsoda maga, hol szedte ezt a sok szép gondolatot abba a buksi fejébe, mert mingyárt megbúbolom!

Permetezett a szó, az író ámulva hallgatta. Azt gondolta magában:

— Mintha kész bravúr szöveget mondana — lélegzetvétel

nélkül, berregve, dürrögve fujja le...

Tovább pergett, gyöngyözött a hálás szerep az öreg szalonban, egy nagy fikuszpálma alatt.

— Ugye, úgy véte, hogy ennek az öregasszonynak már egy nekivaló szerepet kell csinálni, öreg házsártos véniséget, amilyen ő maga.

Az író tiltakozni akart. De nem jutott szóhoz:

— Jó lesz a darabja, ne bússuljon miatta, a jó Isten majd csak megsegít. De mi is ott leszünk ám...!”

Pompás, tökéletes „alakítás” lett a kis beszélgetésből, a vén pesti szalonban, a „mellig erő, pirosra festett, kisasztó” mögött. Panaszkodott Blaháné Tinódi Lantos Sebestyénre, akinek a szobra elfoglalta az ő helyét, majd elbeszélte, hogy negyvenkilenc keresztánya van és hogy tökéletes legyen az alakítás, egy kis dalt is eldudolt hozzá: „Csipkés a szőlő levele — vartalak rózsám az este...”

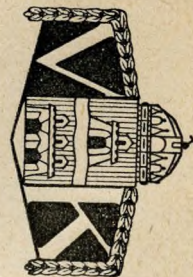
Azt írja Móricz Zsigmond, amikor beszámolt erről a látogatásról, a cikke végén:

„A hangjától álom és ébrenlét együtt szikrázott és megértettem, micsoda kincs is az, amit ebben a tündéri nőben adott a magyarnak az Isten. Reindl Lujza, Kölesi Lujza, Soldosné, Blahánél! Életem legelső csillogó emléke, hogy a nagybátyáim az ő nevét hozták haza.

Egy félszázad öröme és boldogsága virít a kedves nevében!”

Hogy élnek, milyen szépek, színesek ma is e szavak. Negyven esztendő után kinyilik nyomukban a pirosra festett kiskapu, szinte halljuk a nagy író szavát és a nemzet csalóganya édes, csicsérgő énekét!

Farkas Imre

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek				Oszlatyozás	
Forrás:	Cím:	Szerző:	Hely:	Tárgy:	
(Hely)	<i>Magyar Nemzet</i>	<i>Farkas Imre</i>	<i>Blaha Lujza rácsos kis kapuja</i>		
(Idő)	<i>1948 aug. 8.</i>				
(Köt. v. fiz.)					
(Oldal)					
H	S	Idő	Hely	Tárgy	
			<i>Blaha Lujza</i>		
			<i>"1948"</i>		
				<i>92</i>	

Székesfővárosi házi nyomda 1926 — 8891